

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล

ชัยภูมิ

ประวัติศาสตร์

ชัยภูมิเป็นเมืองเก่าแก่มาแต่สมัย
ขอมเรืองอำนาจ ซึ่งถือว่าเป็นเมืองผ่านของขอม
มีหลักฐานหลงเหลืออยู่ คือ ปราสาทศิลาหลายแห่ง
เช่น ปราสาทภู พระธาตุหนองสามหมื่น พระธาตุกุดจอก เป็นต้น
สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมืองชัยภูมิ ปรากฏในแผ่นดิน
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชว่าเป็นเมืองขึ้นกับเมืองนครราชสีมา
แต่ต่อมาคนได้อพยพออกไปตั้งหลักแหล่งทำมาหากินที่อื่น และได้ถูก
ปล่อยทิ้งไว้เป็นเมืองร้างเมืองชัยภูมิปรากฏชื่ออีกครั้ง ในสมัยรัชกาลที่ 2
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ กล่าวคือเมื่อ พ.ศ. 2360 นายแลข้าราชการสำนัก
เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ได้อพยพครอบครัวและพรรคพวก เดินทางข้าม
ลำน้ำโขงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ บ้านหนองน้ำขุ่น (หนองอีจาน) ซึ่งอยู่ในบริเวณ

ท้องที่อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา
ในปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2362
เมื่อมีคนอพยพมาอยู่มาก
นายแลจึงย้ายชุมชนมา
ตั้งใหม่ ที่โนนน้ำอ้อม บ้านชีลอง
นายแลได้ส่งส่วยเจ้าอนุวงศ์ ได้
ความดีความชอบได้รับแต่งตั้งเป็น
“ขุนภักดีชุมพล” ในปี พ.ศ. 2365 นายแล
ได้ย้ายเมืองอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากที่เดิมกันดาร
น้ำ มาตั้งใหม่บริเวณหนองปลาเฒ่า และ
หนองหลอด เรียกว่า บ้านหลวง หันมาขึ้นต่อ
เมืองนครราชสีมาและส่งส่วยถวายแด่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ไม่ยอมขึ้นต่อเจ้าอนุวงศ์ ณ
กรุงเวียงจันทน์อีกต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและตั้งขุนภักดีชุมพล (แล) เป็น
“พระยาภักดีชุมพล” เจ้าเมืองคนแรก

ภูมิศาสตร์

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่บริเวณกลางของประเทศไทย ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ใหญ่เป็นลำดับ 3 ของภาคและเป็นลำดับ 8
ของประเทศ มีพื้นที่ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,986,429
ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 332 กิโลเมตร

จังหวัดชัยภูมิประกอบด้วยภูเขา และป่าไม้ ร้อยละ 50 % นอกนั้น
เป็นที่ราบสูง พื้นที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ด้วยทิวเขาที่ทอดผ่านกลางพื้นที่
ของจังหวัด จากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกด้วยภูผายว ภูชีเผือก
ภูแล่นคา ภูพังเหย เชื่อมต่อ ภูพระยาผือ อันเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขา
เพชรบูรณ์ที่ทอดตัวเลาะเขตแดนทางทิศตะวันตกจากอำเภอเทพสถิต
ผ่านอำเภอหนองบัวแดง ไปถึงอำเภอคอนสาร มีแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำชี
ที่มีต้นกำเนิดของแม่น้ำอยู่ในเขตป่าดงดิบ อำเภอคอนสาร ถือเป็นแม่น้ำ
สำคัญของภาคอีสานด้วย

อาณาเขตจังหวัด

ทิศเหนือ ติดจังหวัดเพชรบูรณ์และขอนแก่น
ทิศใต้ ติดจังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก ติดจังหวัดขอนแก่นและนครราชสีมา
ทิศตะวันตก ติดจังหวัดเพชรบูรณ์และลพบุรี

การเดินทาง

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 1
(ถนนพหลโยธิน) เลี้ยวขวาที่สระบุรีไปตามทางหลวงหมายเลข 2
(ถนนมิตรภาพ) ผ่านอำเภอปากช่อง จะมีทางแยกซ้ายมือเข้าสู่ทางหลวง
หมายเลข 201 ผ่านอำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด เข้าสู่จังหวัดชัยภูมิ
ที่อำเภอจัตุรัส ตรงเข้าสู่ตัวจังหวัดชัยภูมิ รวมระยะทาง 332 กิโลเมตร

จากจังหวัดนครราชสีมา เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 2
(ถนนมิตรภาพ) ผ่านตำบลจอหอ แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 205
ผ่านอำเภอโนนไทย ตรงไปจนถึงสี่แยกตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส
เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 201 เข้าสู่จังหวัดชัยภูมิรวมระยะทาง
119 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด เดินทางระหว่าง กรุงเทพฯ
- ชัยภูมิ ทุกวัน รายละเอียดติดต่อ โทร. 271-0101-5 (รถธรรมดา) และ
279-4484-7 (รถปรับอากาศ)

สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล)

ประดิษฐานอยู่ตรงวงเวียนศูนย์ราชการ ปากทางเข้าสู่ตัวเมืองชัยภูมิ
อนุสาวรีย์แห่งนี้ชาวจังหวัดชัยภูมิได้ร่วมใจกันสร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2518
เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระยาภักดีชุมพล
ผู้ก่อตั้งเมืองชัยภูมิ ซึ่งชาวชัยภูมิทั้งหลาย
เรียกท่านว่า “เจ้าพ่อพญาแล”

ศาลเจ้าพ่อพญาแล

อยู่ในบริเวณหนองปลาเฒ่า
ห่างจากศาลากลางจังหวัด ไปทาง
ทิศตะวันตก 4 กิโลเมตร ซึ่งเจ้าพ่อ
พญาแลผู้ก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิถูก
ทหารลาวจับมาประหารชีวิต ณ สถานที่
แห่งนี้ ชาวบ้านได้สร้างศาล ให้เป็นที่
สถิตแห่งดวงวิญญาณเจ้าพ่อและ
เพื่อปกป้องรักษาชาวชัยภูมิ

ปรางค์กู่

ตั้งอยู่ที่บ้านหนองบัว
ต.โนนเมือง เป็นปราสาท
อีกแห่งหนึ่งที่ได้พบหลักฐาน
ว่าเป็นอิทธิพลของศาสนาฮินดู
ในพุทธศตวรรษที่ 18

ปรางค์กู่

ภู่พระ

โบสถ์มหาเศรษฐีบ้านกุดไทรงาม

อยู่ที่ตำบลกุดไทรงาม อ.เมือง ภายในโรงเรียนบ้านกุดไทรงาม มีอาคารที่ปลูกสร้างไว้เพื่อเก็บรวบรวมโบสถ์มหาเศรษฐีที่พบในบริเวณรอบๆ หมู่บ้านลวดลายที่ปรากฏบนโบสถ์มักเป็นเรื่องราวทางพุทธศาสนา เล่าเรื่องชาดกตอนต่าง ๆ นับเป็นกลุ่มโบสถ์ที่สวยงามแห่งหนึ่งในอีสาน

ภู่พระ

ตั้งอยู่ที่บ้านนาไก่เตา ต.นาเลี้ยว อ.เมือง อยู่ในบริเวณวัดศีลาอาสน์ ภู่พระเป็นภูเขาเตี้ยๆ ลูกหนึ่ง ที่มั่งของลาดเขาจำหลักเป็นภาพพระพุทธรูปกลุ่มหนึ่ง ซึ่งคือที่มาของชื่อเขาภู่พระ ด้านซ้ายจำหลักเป็นพระพุทธรูปใหญ่องค์หนึ่ง ประทับนั่งขัดสมาธิเพชร เรียกว่า “พระเจ้าองค์โต” พระพุทธรูปเหล่านี้มีพระพุทธรูปลักษณะเป็นแบบพระพุทธรูปอุเทส มีอายุอยู่ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 18 - 19 ร่วมสมัยอยุธยาตอนต้น ทุก ๆ ปีมีงานนมัสการพระพุทธรูปที่ภู่พระในช่วงวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 3 และวันขึ้น 13 ค่ำ เดือน 5 ปีละ 2 ครั้ง ๆ ละ 3 วัน

พระพุทธรูปทนต์

อยู่ในท้องที่ ต.นาเลี้ยว อ.เมือง เส้นทางเดียวกับภู่พระ

ภูแฝด

เป็นเนินเขาเตี้ย ๆ มีรอยพระพุทธรูปในก้อนหินคล้าย ๆ พระพุทธรูปที่จังหวัดสระบุรี

อุทยานแห่งชาติตาไทรงาม

ตั้งอยู่ในท้องที่ ต.นาฝาย, ต.ท่าหินโงม

ต.ห้วยด่อน และ ต.นาเลี้ยว อ.เมือง เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูแล่นคา มีพื้นที่ทั้งหมด 135,737.50 ไร่ พื้นที่นี้เป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำลำธารที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ และต้นน้ำชี สภาพพื้นที่เป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน

ทิวทัศน์และจุดเด่นที่สำคัญ

น้ำตกตาไทรงาม

เป็นน้ำตกที่สูงใหญ่และสวยงาม ประกอบด้วยลานหินกว้าง มีน้ำไหลตลอดทั้งปี

น้ำตกผาเอียง

มีลักษณะเป็นหน้าผาเอียงลาด ลำห้วย อยู่ทางทิศตะวันตกของ

อุทยานแห่งชาติตาไทรงาม จากลานจอดรถเป็นทางเดินเท้าถึงตัวน้ำตกประมาณ 800 เมตร

การเดินทาง

ไปยังอุทยานแห่งชาติตาไทรงาม จากจังหวัดชัยภูมิ ใช้ทางหลวงหมายเลข 2051 ระยะทางประมาณ 21 กิโลเมตร

อำเภอหนองบัวแดง

ผาเก้ง

ลักษณะเป็นหน้าผาสูงบนยอดเขา เป็นที่ประดิษฐาน “พระพุทธรูปชัยภูมิพิทักษ์” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ สูงประมาณ 14 ฟุต

อำเภอหนองบัวระเหว

อุทยานแห่งชาติไทรทอง

อยู่ที่บ้านวังน้ำเขียว ต.วังตะเฆ่ ประกอบด้วยเทือกเขาสูงชันติดต่อกันเป็นระยะทางยาว มีเนื้อที่ประมาณ 199,375 ไร่ และบนเทือกเขายังเป็นทุ่งบัวสวรรค์ ซึ่งมีดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น ที่พบมากที่สุดคือ ดอกกระเจียวสีแดงและสีขาว สัตว์ป่าที่พบ ได้แก่ หมูป่า ไก่ป่า สุนัขจิ้งจอก และนกอีกหลายชนิด ฯลฯ

ทิวทัศน์และจุดเด่นที่สำคัญ

น้ำตกไทรทอง

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 1.5 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่มีความสวยงาม มีต้นไทรคลุมอยู่บนน้ำตกมีความสูงประมาณ 5 เมตร

น้ำตกตาไทรงาม

น้ำตกชวนชม

อยู่เหนือน้ำตกไทรทองขึ้นไปประมาณ 1 กิโลเมตร

จุดชมวิว

อยู่ข้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 สายชัยภูมิ - นครสวรรค์ ที่บ้านชัยมงคล ทุ่งดอกกระเจียว

อยู่บนเทือกเขาพังเหย สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,000 เมตร ดอกจะเริ่มบานระหว่างเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ทุกปี การเดินทางไปชมทุ่งดอกกระเจียวต้องเดินเท้าจากจุดชมวิว เข้าไป 4 กิโลเมตร

ภายในอุทยานฯ มีบ้านพักรับรอง 2 หลัง ติดต่อกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. 579-0529, 579-4842 หรือที่อุทยานแห่งชาติไทรทอง ตู้ ปณ.1 อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ 36250

อำเภอจัตุรัส

บึงละหาน

อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศใต้ ประมาณ 38 กิโลเมตร เป็นบึงธรรมชาติขนาดใหญ่ มีเนื้อที่มากกว่า 1 หมื่นไร่ เป็นแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ด้วย ปลาน้ำจืดหลายชนิด ในช่วงฤดูหนาวจะมีนกเป็ดน้ำจำนวนมากบินมาอาศัยอยู่

อำเภอบ้านเขว้า

หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเขว้า

เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทอผ้าไหม ผ้าซิด อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 13 กิโลเมตร

อำเภอคอนสวรรค์

บึงแวง

เป็นบึงขนาดกลาง เนื้อที่ประมาณ 350 ไร่ ในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เดือนเมษายน จะมีนกเป็ดน้ำอพยพมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่า 4 หมื่นตัว อยู่หน้าที่ว่าการอำเภอคอนสวรรค์ห่างจากจังหวัดประมาณ 38 กิโลเมตร

พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี

อยู่ที่วัดคอนสวรรค์ เป็นพระพุทธรูปหินทรายแกะสลักองค์ใหญ่ รูปทรงสวยงาม สร้างในสมัยทวารวดี ชาวบ้านเรียกว่า “หลวงพ่อบึงใหญ่”

ทุ่งดอกกระเจียว

พระพุทธชัยภูมิพิทักษ์

ผาแก้ง

อำเภอภูเขียว

ตะโกตัดบ้านแซ้

เป็นหมู่บ้านจำหน่ายต้นตะโกตัด และต้นข่อยรูปทรงต่าง ๆ ห่างจากตัวเมืองชัยภูมิประมาณ 55 กิโลเมตร

กลุ่มสตรีทอผ้าซิด บ้านโนนเสลา

ตั้งอยู่หมู่ 6 ต.หนองตม อ.ภูเขียว เป็นหมู่บ้านทอผ้าซิด ผ้าฝ้าย และผ้าไหม รวมทั้งหมอนซิดและหมอนจีบ

พระธาตุหนองสามหมื่น

อยู่ที่บ้านแก้ง ม.1 ต.บ้านแก้ง พระธาตุหนองสามหมื่น ตั้งอยู่ในวัดพระธาตุหนองสามหมื่น ซึ่งได้รับการปฏิสังขรณ์โดยใช้บ่อसानเขียว เรียกชื่อตามหนองน้ำสามหมื่น เป็นพระธาตุที่มีลักษณะสวยงามและสมบูรณ์ที่สุดองค์หนึ่ง ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อใดแต่จากลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมที่ผสมผสานกันระหว่างล้านนา ล้านช้าง และอยุธยา สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 21 - 22 ในสมัยพระไชยเชษฐาธิราช แห่งราชอาณาจักรลาว

อำเภอคอนสาร

ทุ่งกะมัง

เป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่บนเนื้อที่ 1,500 ไร่ มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 900 เมตร ตั้งอยู่กลางพื้นที่ป่าภูเขียวจะค่อนข้างลาดชันทิศตะวันตก บริเวณตัวทุ่งกะมังเกือบจะไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นเลย นอกจากหญ้าเพ็ด และพันธุ์ไม้ดอกขนาดเล็กหลายชนิดขึ้นแซมตามกอหญ้า ในช่วงเวลาเย็น ไปจนถึงรุ่งเช้า ผุ้งกวาง ผุ้งเนื้อทรายออกหากินเป็นภาพที่สวยงาม

เขื่อนจุฬาภรณ์ (หรือเขื่อนน้ำพรม)

อยู่ที่ ต.ทุ่งพระ อ.คอนสาร เป็นเขื่อนที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสร้างขึ้นเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นเขื่อนดิน

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ปีละ 140 ล้านหน่วย บริเวณที่ตั้งเขื่อนเป็นทิวเขาสูง และป่าดิบ อากาศหนาวเย็นตลอดปี ทิวทัศน์สวยงาม มีพระตำหนักและแปลงทดลองปลูกพืชเมืองหนาว มีเรือนรับรองให้บริการนักท่องเที่ยว และบริการเช่าเรือชมเขื่อน

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ เขื่อนจุฬาภรณ์ ตู้ ปณ.1 อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น 40130 โทร. (043) 224133 ต่อ 2287

น้ำผุดทัพหลวง

อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านผาเบียด ตามถนนที่จะไปสู่เขื่อนจุฬาภรณ์ ประมาณ 11 กิโลเมตร เปิดให้ชมระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น. ทุกวัน

อำเภอภักดีชุมพล

ถ้ำพระ

เป็นถ้ำขนาดใหญ่อยู่บนเทือกเขาหัวแดง มีหลายซอกหลายมุม น่าสนใจ อยู่ในตำบลแหลมทอง อำเภอภักดีชุมพล

ถ้ำแก้ว

อยู่ห่างจากถ้ำพระ ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีหินงอกหินย้อยเป็นแก้วแวววาว สวยงามมาก

อำเภอเทพสถิต

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

อยู่ในเขต ต.บ้านไร่ เป็นป่าที่มีก้อนหินก้อนใหญ่ ๆ รูปร่างแปลก ๆ กระจายอยู่เต็มไปหมด เป็นบริเวณกว้าง 200 ไร่ มีหน้าผาสูงชัน ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 665 เมตร เรียกว่า "สุดแผ่นดินที่ราบสูง" ซึ่งเป็นจุดสูงสุดบนเทือกเขาพังเหย (สูงประมาณ 846 เมตร)

จากตัวเมืองชัยภูมิ ถึงอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม รวมระยะทาง 134 กิโลเมตร

มีบ้านพักรับรองสำหรับนักท่องเที่ยว ติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่ อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ตู้ ปณ.2 อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ 36230 โทร. 01-9307581 หรือ สนง.ป.า.ไม้ จ.ชัยภูมิ โทร. 811478, 822497

งานประเพณี

งานประจำปีฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล

จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12 - 20 มกราคม ทุกปีที่สนามหน้าศาลากลางจังหวัด และสัปดาห์ฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล

งานประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อพญาแล

ที่บริเวณศาลาหนองปลาเฒ่า จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12 - 20 พฤษภาคม ทุกปี

งานประเพณีรำผีฟ้า

เป็นการรำบวงสรวงเป็นกลุ่ม ๆ ที่บริเวณเขาภูพระ บ้านนาไค้เขาต.นาเสียว จะมีขึ้นระหว่างวันขึ้น 13 - 15 ค่ำ เดือน 5 คือ เดือนเมษายน และในวันเข้าพรรษา ออกพรรษา

บริษัทนาเที่ยว

บริษัทรถครูทองคำขนส่ง จำกัด

110 ม.1 ต.ส้มป่อย อ.จัตุรัส โทร. (044) 822385 เลขที่ใบอนุญาต 51/046 ประเภท Outbound

หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเขว้า

